

# STARTO

**N-ro 3/2014 (252)**

**ORGANO DE ĈEĤA ESPERANTO-ASOCIO**



*foto Oldřich Arnošt Fischer*

Inaŭguro de ekspozicio pri kolektado en Esperanto-Muzeo en Svitavy  
Parolas s-ro Milan Báča, gimnaziestro, nome de Asocio de Ĉeĥaj  
Filatelistoj

## ☆ Starto ☆

organo de Ĉeĥa Esperanto-Asocio,  
aperas 4-foje jare.

**Asocia adreso:** Ĉeĥa Esperanto-Asocio, náměstí Míru 81/1, 568 02 Svitavy, **reta poŝto:** cea@esperanto.cz, ces@esperanto.cz.

**Retpaĝaro de ĈEA:** www.esperanto.cz

**Identec-numero (IČ):** 00 44 30 34

**Starto retpoŝte:** starto@esperanto.cz

**Komercaj anoncoj:** 25 Kč por unu linio, 800 Kč por kvaronpaĝo, 1500 Kč por duonpaĝo, 2500 Kč por tuta paĝo. Duobla reklamo 15% rabato, trifoja reklamo 30% rabato. Movadaj anoncoj duonpreze.

**Membrokotizoj:** A 350 Kč (Starto elektronike 240 Kč), B 250 Kč (elektronike 140 Kč), C 100 Kč, P 150 Kč, F libervola, enskribo 20 Kč.

**Korespondaj kursoj:** Cink: 400 Kč / 720 Kč (rete / normale); Marček: 600 / 800 Kč; Cink por progresintoj 600 / 1080 Kč. Aliĝoj: Jana Melichárková, Polní 938, 696 02 Ratiškovice, melicharkova8@seznam.cz

**Libroservo:** Muzeum esperanta, nám. Míru 81/1, 568 02 Svitavy, tel. 604 377 616, dvor.libuse@seznam.cz, marie.cumova@seznam.cz.

**Sekcioj de ĈEA:** katolika, kristana, blindula, pri informadiko (memstariĝis: AEH, junulara, fervojista)

**Komisionoj de ĈEA:** pedagogia

**Muzeo:** muzeagrupo@esperanto.cz

**Kolektado de gazetaj eltranĉaĵoj:** Jarmila Čejková, Malý Koloredov 1538, 738 01 Frýdek-Místek, jarkacejkova@centrum.cz

**BANKO-KONTO de ĈEA:**

2800 186 228/2010

**Fio banka Svitavy**

## Komitato de ĈEA:

**Prezidanto: Vladimír Dvořák,** Gregorova 2563, 397 01 Písek, tel. 774 999 091, vladimir.dvorak@esperanto.cz, (gvidado, kunordigado kaj reprezentado de ĈEA, eksteraj rilatoj inkl. UEA, EEU)

**Vicprezidentino:** Libuše Dvořáková, Zahradní 2/B, 568 02 Svitavy, tel. 604 377 616, libuse.dvorakova@esperanto.cz (Muzeo de Svitavy, rilatoj al urbo Svitavy, muzea kaj ekspozicia grupo)

**Kasisto:** Vratislav Hirsch, Ruprechtov 117, 683 04 Drnovice, tel. 517 444 117, vratislav.hirs@esperanto.cz (membrodatumbazoj, kontaktoj)

**Komitatanino:** Pavla Dvořáková, Gregorova 2563, 397 01 Písek, tel. 774 942 424, pavla.dvorakova@esperanto.cz (membroj, kluboj, sekcioj, konferencoj, informado, retaj projektoj, ekspozicioj)

**Komitatano kaj redaktoro de Starto:** Miroslav Malovec, Bosonožská 15/10, 625 00 Brno, tel. UPC 530 319 263, miroslav.malovec@esperanto.cz (historio de la movado, kulturo, lingvaj konsultoj, ciferecigado, fakaj aplikoj, pedagogio)

**Komitatano:** Miroslav Hruška, Haškova 2, 638 00 Brno, tel. 608 224 993, miroslav.hruska@esperanto.cz (junularo, komputila klerigado, teknika subteno, redaktado)

**Ĉefdelegito de UEA por Ĉeĥio kaj UK-peranto:** Petr Chrdle, Anglická 878, 252 29 Dobřichovice, tel. 257 712 201, chrdle@kava-pech.cz

## Revizia komisiono de ĈEA:

**Prezidanto:** Jan Řepa (Fidel), Na Valše 250, 38411 Netolice, fidel@razdva.cz

Věra Gavandová, Komenského 657, 789 61 Bludov, vgavandova@email.cz

Ludmila Srbová, Prodloužená 264, 530 09 Pardubice, ludmila.srbova@seznam.cz

**Esperanto-Muzeo en Svitavy:** Ottendorfer domo, nám. Míru 81/1, 568 02 Svitavy, muzeo@esperanto.cz  
www.muzeum.esperanto.cz

**Kontrollegis:** Sabine Hauge, la komitato.

## 99-a UK en Argentino

Nur 706 esperantistoj el 57 landoj kunvenis en Bonaero por partopreni en la plej granda festivalo de Esperanto-kulturo. En la teatro Metropolitan la kongreson inaŭguris UEA-prezidanto Mark Fettes, menciante la klasikaĵon de loka literaturo pri gaŭĉo *Martín Fierro* de José Hernández (esperantigis Ernesto Sonnenfeld, iama membro de EK Brno). Li laŭdis la persistemon de la gaŭĉo, kiun nia movado bezonas imiti kaj kiun montris ankaŭ Zamenhof en sia poemo *La Vojo: Obstine antaŭen! La nepoj vin benos, se vi paciencas eltenos!* Kaj ĝuste la demando *Ĉu la nepoj nin benos?* estis la ĉefa kongresa temo.

En la kutimaj salutoj de landaj asocioj reprezentis Ĉeĥion Viktor Dvořák (vidu la bildon):



*fotis Marija Belošević*

En la kongresaj ĉambroj kunvenadis fakaj asocioj (vegetaranoj, Oomoto, instruistoj ktp.), okazis kunsidoj de UEA-organoj, prelegoj de Internacia Kongresa Universitato, koncertoj kaj dancoj. Je dispono estis granda libro-servo. Pri la kongresa agado aperis 6 numeroj de la kongresa kuriero nomata **Bonaera Voĉo** (trovebla en la reto).

## Honorigoj kaj premioj

Brazilano **Gersi Alfredo Bays** (1934) fariĝis **Honora Membro de UEA** pro sia eldona agado (*Cent jaroj da soleco, La Luzidoj, Leteroj de Paŭlo kaj lia skolo*) kaj pro propra originala romano *La profeto el Pedras*.

Slovakio **Stano Marček** ricevis **Premion Onisaburo Deguĉi** pro sia lernolibro *Esperanto per rekta metodo* (34 nacilingvaj eldonoj) kaj multjara redaktora agado (*Esperantisto Slovaka, Esperantista Vegetarano, revuo Esperanto, Esperanto aktuel*).

Al angla verkistino **Marjorie Boulton** estis aljuĝita premio de *Fondaĵo Grabowski* omaĝe al ŝia 90-jariĝo kaj precipe por ŝia ampleksa vivoverko (*Kontralte, Eroj kaj aliaj poemoj, Rimleteroj, Okuloj, Virino ĉe la landlimo, Faktoj kaj fantazioj aj.*)

Diplomon pro **Elstara Agado** ricevis

- brazila **Esperanto-Asocio de San-Paŭlo** pro modela funkciado kiel memsubtena kaj vigla Esperanto-centro;
- argentinano **Rubén Diaconu** pro kluba agado kaj redaktado de la bulteno de Argentina Esperanto-Ligo;
- usonanino **Ellen Eddy** pro longtempa prizorgado de Nord-Amerika Somera Kursaro
- japano **Gotoo Hitosi** pro la verko *Biografia leksikono de la japana Esperanto-movado*
- nederlandano **Wim Jansen** pro la 12-jara gvidado de la katedro pri Interlingvistiko kaj Esperanto en la Universitato de Amsterdamo
- svedo **Christer Kiselman** pro scienca kaj interlingvistika agado kaj eldonado
- korea esperantisto **So Gilsu** pro prelegvojaĝoj en Azio kaj ĝenerala agado por UEA

Diplomo pro *Elstara Arta Agado*:

■ svedo **Sten Johansson** pro verkista (*Mistero ĉe Nigra Lago, Dis!, Kroze - proze* k.a.) kaj eldona agado

■ ruso **Dmitrij Ŝevĉenko** pro eldona agado

■ germano **Bertilo Wennergren** pro kontribuo al la Esperanta rokmuziko

■ franciĝinta hungaro **Eugène de Zilah** pro verkista agado (*Vivi sur barko, Kaj kiu pravas, La princo ĉe la hunoj*) kaj eldonado de la revuo *La Gazeto*

## Futbalo

Novaĵo estis futbala matĉo inter armen-devena argentina teamo kaj teamo kunmetita el kongresanoj en specialaj kongresaj sportvestoj. La rezulto 8-3 por la armenoj estas bona rezulto, ĉar la kongresanoj ne havis tempon por trejniĝi.

## Filmo pri Sekelj

En la kongreso okazis ankaŭ la monda premiero de serba filmo kun Esperantaj subtekstoj *Laŭ la spuroj de Tibor Sekelj*.

## Internacia Kongresa Universaitato

Okazis jenaj prelegoj: **Lingva justeco: kio ĝi estas kaj kiel taksi ĝin** (*Michele Gazzola*); **Genetika modifo kaj daŭripova agrikulturo** (*Huang Yinbao*); **Voĉdon-sistemoj, grupaj decidoj kaj iliaj problemoj** (*Markos Kramer*); **Ontologioj: filozofia koncepto kaj robotikaj aplikoj** (*Francesco Maurelli*); **Nanomedicino: kontrolita liberigo, revolucio pri kuraciloj** (*Jorge Montanari*); **Daŭripova ekonomiko por daŭripova mondo** (*Veronika Poór*); **De acida pluvo ĝis pliacidigo de la oceanoj** (*Orlando Raola*); **Utopio - „nelokoj“ kaj „bonaj lokoj“ inter filozofio, historio kaj psikologio** (*Sara Spanó*).

## Kongresa programo

Kiel kutime okazis minikurso de la loka lingvo (*Hispana eksprese*), *Paroligaj lecionoj* kaj *KER-ekzamenoj* (laŭ Komuna Eŭropa Referenckadro), ne mankis ankaŭ *Tango-lecionoj*. UEA preparis seminariojn pri Strategia plano (*Kapabligo, Konsciigo, Komunumo*). Serio da prelegoj informis pri la kulturo de Argentino (*Patagonio, energio, historio, literaturo, sklaveco, famaj argentinaj kuracistoj*). Estraroj de UEA kaj TEJO respondis demandojn de la kongresanoj, diskutis kun ili ankaŭ la nova redaktoro de la revuo Esperanto. La kongreson fermis **Internacia Arta Vespero**, preparata dum la tuta semajno.

## Ekskursoj

Merkredo kiel ekskursata tago proponis elekti inter **Gaŭĉa tago en bieno, Delto Tigre kaj San Isidro, Poloo-tago en bieno** (poloo sur ĉevaloj) kaj **Colonia del Sacramento** en Urugvajo. Duontagaj ekskursoj ebligis rigardi tra la urbo aŭ konatiĝi kun la vivo de la argentina politikistino **Evita** (Eva Durante) aŭ de argentinaj verkistoj (**Borges** k.a.), viziti muzeon aŭ ekkoni historion de la danco **tango**, eventuale rigardi lokojn, kie elkreskis **papo Francisko**.

## Lingvoj, artoj kaj valoroj en la proksimiĝo de kulturoj

Jen la kongresa temo de la sekvonta, jubilea 100-a Universala Kongreso, kiu okazos en Lille, nordfranca urbo situanta proksime ĉe la landlimo kun flandra parto de Belgio. Tiu ĉi temo estis akceptita dum la lasta kunsido de la Estraro.

## REZOLUCIO DE LA 99-A UK

Ni, 706 partoprenantoj en la 99-a Univerŝala Kongreso de Esperanto, venintaj el 57 landoj de ĉiuj mondopartoj al Bonaero, Argentino,

Diskutinte en pluraj sesioj pri la temo *Ĉu la nepoj nin benos? Streboj al daŭripova estonteco*;

### **Konstatinte,**

ke Esperanto reprezentas plene aktualan strebadon, kun evidentaj ligoj al aliaj esencaj agadoj kadre de la nuntempaj tutmondigaj tendencoj,

ke la celado al sanaj, daŭripovaj socioj, bazitaj sur paco, justeco, demokratio kaj ekonomio servanta al la homoj kun respekto al la vivosubtenaj sistemoj de la naturo, kongruas al la interkultura solidareco kiu ĉiam motivis la Esperanto-movadon,

kaj ke en la diversaj aliroj al daŭripovo ofte mankas sufiĉa atento al la ligo inter la lingvaj demandoj kaj aliaj esencaj agadoj, kio donas al ni la taskon daŭre kaj pli efike labori tiukampe;

### **Alvokas**

ĉiujn subtenantojn de Esperanto fari ĉion eblan por plenumi nian apartan rolon kiel movado por justa, konscia multlingvismo, kaj viciĝi inter la diversaj sociaj movadoj por interkultura kaj kontraŭdiskriminacia edukado, homaj rajtoj, naturprotektado, popola klerigado, rimedoŝparaj vivstiloj kaj aliaj;

### **Deklaras,**

ke la valoroj necesaj al la konstruado de daŭripova monda socio estas kernaj valoroj de nia movado, ĉar mondo, en kiu Esperanto daŭre havos sencon, estos mondo, kiu ekonomie kaj ekologie, politike kaj kulture, konservas diversecon, pacon kaj justecon.

## BELARTAJ KONKURSOJ DE UEA EN 2014

### **Poezio:**

Unua premio: *Soneto de la lumturo* de Jesus de Moínhos Pardavilo el Galegio/Hispanio;

Dua premio: *Olivero aŭ pri sinmortiginto* de Benoît Philippe el Germanio;

Tria premio: *Fino de la lernoĵaro* de Benoît Philippe el Germanio.

Partoprenis 26 verkoj de 10 aŭtoroj el 9 landoj.

### **Prozo:**

Unua premio: ne aljuĝita;

Dua premio: *Adiaŭo* de Amir Naor el Israelo;

Tria premio: *Tri virinoj, tri destinoj* de Ewa Grochowska el Francio;

Honora mencio: *Kristnaska nokto* de Paulo Sérgio Viana el Brazilo ;

Honora mencio: *La akacia parfumo* de Lenke Szász el Rumanio.

Partoprenis 21 verkoj de 14 aŭtoroj el 10 landoj.

### **Eseo:**

Unua premio : ne aljuĝita;

Dua premio : *Poezio en interreto – nova poezio?* de Paulo Sérgio Viana el Brazilo;

Dua premio: *Morto... kaj vivo en Amherst, Masaĉuseco* de Steven Brewer el Usono.

Partoprenis 4 verkoj de 4 aŭtoroj el 4 landoj

### **Teatraĵo:**

Honora mencio: *La oka pordo* de Luiza Carol el Israelo

Partoprenis 3 verkoj de 2 aŭtoroj el 2 landoj

### **Infanlibro de la Jaro 2013**

Eldonejo Grafokom, Kroatio por *Padma, la eta dancistino*.

Partoprenis 8 verkoj de 5 eldonejoj el 5 landoj.

## Kiel konvinki la publikon, ke Esperanto estas vivanta lingvo?

Seminario pri Aktivula Maturigo (AMO) de ILEI en la 81-a Itala Kongreso komenciĝis per grupdiskutado de la demando: ‘Kiel konvinki la publikon, ke Esperanto estas vivanta lingvo?’ Ĝi celis, kiel ni peru tiun minimuman mesaĝon al homoj ekster niaj ĉefaj celgrupoj. En ambaŭ grupoj, la diskutado centris tamen je manieroj turni sin al la pli verŝajnaj konvinkotoj en la publiko (‘samideanoj, kiuj devas ankoraŭ lerni la lingvon’) – t.e. niaj kutimaj varbaj taktikoj. La du publikoj tamen ne estas plene disaj. Stratbudo eble kaptos serioze la atenton de tri aŭ kvar homoj tiom, ke ili aperu ĉe kurso. Sed la budo havas la kromefikon, ke miloj da preterpasantoj rimarkis: ‘Ha, Esperanto, ĝi do tamen plue ekzistas.’

Sekvis lumbilda prezentaĵo de Stefan MacGill, ‘Kiel agi internacie’, bazita sur lia multjara preskaŭ ekskluzive internacinivela laborado. Ĝi estis unue prezentita en la unua AMO-seminario en Hungario. Ĝi skizis la bezonon por internacia aliro al nia taskaro, listigis la oficulojn, kiuj devus povi labori internacie (inkluzive de iuj en Landaj Asocioj!), proponis principojn por tia laborado, prezentis la valorojn kaj riskojn de planoj, bezonatajn kvalitojn por teamestroj kaj teamanoj kaj fine prezentis la analizan metodon kiu en Esperanto ricevis la nomon FLAM.

FLAM estas akronimo por ‘Fortoj, Lamaĵoj, Avantaĝoj, Minacoj’. Seminarianoj post la prezento tuj ricevis la taskon plenumi FLAM-analizon por tion

persone sperti. Unu grupo plenumis tion pri la nuna stato de la itala movado; la alia faris samon pri la movado en Eŭropo: do la stato de la unuopaj Landaj Asocioj de UEA, Landaj Sekcioj de ILEI kaj TEJO, plus organoj kiel Esperanto-Centroj kaj la Eŭropa Esperanto-Unio. ‘Fortoj’ kaj ‘Lamaĵoj’ rilatas al la asocioj kaj movado: nome aferoj, kiujn povas ŝanĝi la esperantistoj mem. ‘Avantaĝoj’ kaj ‘Minacoj’ rilatas al prijuĝo pri la pli vasta socio en kiu la movado devas agi: nome aferoj, kiujn esperantistoj apenaŭ povas ŝanĝi aŭ eĉ influi.

*Laŭ materialoj liveritaj de ILEI*

## ILEI-konferenco: tre bone en Montevideo

La 47-an ILEI-konferencon partoprenis 74 homoj el 26 landoj. Inter ili, Stefan MacGill kaj Mark Fettes, respektive la vicprezidanto kaj prezidanto de UEA, kaj la prezidanto de la Akademio, Christer Kiselman. La urbestro de Montevideo kaj la Unesko-representanto ĉeestis la malfermon.

La Komitato atingis la kvorumon kaj i.a. ĝi decidis: elekti 2 novajn honorajn membrojn: (forpasintan) Helmar Frank kaj Rob Moerbeek; akcepti 4 novajn sekciojn: Irano, Hispanio, Kongo RDC kaj Bulgario;

*Juna Amiko* saltas de 3 al 4 n-roj jare ekde 2015.

Krome ĝi aprobis la financon jarkalkulon, la buĝeton kaj la raporton pri tutjara aktivado. Simpozio okazis ĵaŭde kaj komisiono redaktis rezolucion.

# REZOLUCIO

Okaze de la 60-jariĝo de la Unua UNESKO-Rezolucio favora al Esperanto okazinta en Montevideo, la **47a Konferenco de la Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj ILEI**, samurbe, la 24an de Julio 2014, decidis kaj konigas:

Konsiderinte la duan Rezolucion de UNESKO en 1985 en Sofio, BG, kiu emfazas la atingojn de Esperanto,

Konsiderinte, ke Esperanto aperas sur la retejo de UNESKO apud la ses laborlingvoj de UNESKO kaj la bulgara por prezenti la paroladon de la Ĝenerala Direktorino Sinjorino Irina Bokova por la Tago de la Patrino Lingvo je la 21a de Februaro 2014,

Konsiderante la paralelecon de la celoj de Esperanto kaj UNESKO kaj la similecon de la alstrebataj valoroj kiel respekto, solidareco, toleremo,

**La konferencanoj rekomendas al UNESKO** noti la gravecon de la egalrajtiga, diskriminaci-malhelpa rolo de la Esperanto-instruado por pacedukado, en kiu la instruistoj praktikas ankaŭ utiligon de esperantlingva porpaca literaturo (la serio Oriento-Okcidento atingis kvindekono da titoloj ne nur el Eŭropo kaj Azio sed ankaŭ el Afriko kaj Sud-Ameriko), konsciigon pri diferencaj popolsintenoj, kulminaj en konfliktsituacioj; ili praktikas konfliktsolvadon, sed ankaŭ la utiligon de verkoj rilataj al UNESKO mem kaj la Homaj Rajtoj kiel la «Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj», «Paĉjo, kio estas rasismo?» «Kio estas demokratio?» kaj multaj aliaj.

plu subteni tiun agadon de Esperanto-instruantoj.

## **ILEI volas**

Rekomendi al siaj sekcioj esplori pri la konsisto de sia nacia UNESKO Komisiono kaj ekrilati kun ĝi;

Provi prezenti Esperanton al tiu instanco kaj krei daŭripovajn ligojn kun ĝi

ekzemple per aliĝo;

Rekomendi al siaj sekcioj konigi al siaj membroj la laboron de UNESKO kaj ties celojn kaj valorojn;

Rekomendi al siaj sekcioj partopreni en la agadoj de UNESKO laŭ siaj ebloj kaj laŭ la lokaj cirkonstancoj ekzemple per kunlaboro por atingi la jarmilajn celojn de Unuiĝintaj Nacioj;

Ek rilati kun la ĉefa sidejo de UNESKO en Parizo cele al depono de kandidatiĝ-dosiero por fariĝi Ne Registara Organizo de tiu stablo ;

Partopreni plej multe da laborkunsidoj en Parizo kaj eventuale en aliaj lokoj en la mondo sendante reprezentantojn laŭ la ebloj ;

Sendi al UNESKO agadraportojn kaj atestojn pri samcelaj aktivecoj

Sendi al UNESKO regule la du revuojn de ILEI : *Internacia Pedagogia Revuo* kaj *Juna Amiko*

Peti aŭspiciojn de la nacia UNESKO Komisiono por la Tria Tutmonda Kolkvo pri Instruado de Esperanto en Svislando kaj por ĉiuj ĉiujaraj Konferencoj kaj inviti tiun instancon al la malferma ceremonio de tiuj okazaĵoj.

Utiligi en ĉiunivelaj kursoj materialojn pacedukajn, kulturdiskonigajn kaj sciencopopularigajn. Kunlabore kun interalie UEA vastigi la konojn pri la tuta mondo per verkoj en Esperanto, interalie per la serio Oriento-Okcidento nome per individuaj aŭ grupaj retradukoj aŭ almenaŭ resumoj de elstaraj eldonaĵoj rekomendataj de UNESKO.

Helpi kompili bazan normliston de pacedukaj verkoj konendaj en Esperanto-ekzamenoj, kaj ĝin utiligi en la instruado. Helpi al Esperanto-instruantoj en malfavoraj cirkonstancoj akiri tiucelajn materialojn.

## Miaj feriaj Esperanto-travivaĵoj

Paralele kun SES en Nitra mi liber-tempis en Altaj Tatroj kaj mi volonte plenumis la deziron de Petro Baláž, ke mi survoje hejmen kromvojaĝu tra Nitra kaj prelegu tie pri profesia uzo de Esperanto kaj ĝiaj specifaj trajtoj (laŭ la titolo de mia verketo). Kvankam mi restis tie nur unu tagon kaj duonon, mi ĝojas, ke mi almenaŭ parte ĉeestis tiun modelan Esperanto-aranĝon, renkontis multajn miajn amikojn en ĉiuj aĝkategorioj kaj malgraŭ la mallonga partopreno ekkonis novajn kaj precipe povis almenaŭ sorbi la perfektan Esperanto-etoson. Gratulon al Petro Baláž kaj liaj kunlaborantoj pro tiu elstara aranĝo.

En aŭgusto mi partoprenis sinsekve du kongresojn en Italio, ambaŭ en la regiono de Trento. La unua, Ekumena Esperanto-Kongreso, okazis en Trento-Cadine. Ĝin partoprenis sesdeko da partoprenantoj, plejparte membroj de IKUE kaj/aŭ KELI.

Al la riĉa programo mi kontribuis laŭ antaŭe interkonsentita plano per ekspozicio de la eldonaĵoj de KAVA-PECH kaj prelego „Apostolo de amo“ pri la vivo kaj verko de Přemysl Pitter, konata precipe por la savo kaj komuna eduko de provizore sengepatraj infanoj (ne ĉiuj orfoj, ĉar pli poste oni trovis patrinon aŭ patron de iuj) post la dua mondmilito – kaj judaj, plejparte kunportitaj el Terezín, kaj germanaj, savitaj el la amasigejoj de germanoj antaŭ ilia ellandigo. La prelegon sekvis vigla diskuto, kiu daŭris ankoraŭ post la elĉerpiĝo de la tempo surkoridore.

Estas bedaŭrinda la ĝenerala nekonateco de tiu nia heroo, „justulo inter la popoloj“, ricevinto de la plej altaj ger-

mana kaj israela ordenoj, kaj postmorte, post la velura revolucio, ankaŭ de la plej alta ĉeĥoslovaka ordeno de T. G. Masaryk.



*Parto de la partoprenantoj de EkEK en sinagogo*

Kune kun Pavel Polnický ni neatendite riĉigis ankaŭ la lastan internacian vesperon, kiam devis aliĝi kun ajna programero la partoprenantoj el diversaj landoj. Kiam mi eksciis, ke neniu el ĉeĥaj partoprenantoj pretas kontribui, mi proponis al Pavel, ke ni prezentu dialogon de Karel Čapek kun sia amiko, parton de la teatraĵo „R. U. R. - Terura sonĝo“ laŭ la dramo de Karel Čapek. Li akceptis tion, mi enkonduke klarigis al la publiko, ke Pavel vidis la tekston nur antaŭ kelkaj minutoj, ke oni ne miru, ke li legas la tekston kaj la prezentado realiĝis kaj havis pozitivan eĥon.

Dum la kunveno de KELI okazis ankaŭ balotoj. En la estraro plu agos ambaŭ ĉeĥoj, Pavel Polnický (sekretario) kaj Václav Pospíšil.

Ambaŭ asocioj ankaŭ aprobis la proponon, ke la venonta Ekumena Esperanto-kongreso okazu jam en 2015 en la franca urbo Strasburgo, tuj post la UKo en Lillo.





*La ĉeĥaj KELI-estraranoj dum libera tempo promenis*

La lasta tago de la EkEK estis samtempe la unua tago de la tutsemajna Itala Esperanto-Kongreso en la sama regiono, konkrete en la bela ripozcentro Fai della Paganella. Mi do venis tien, tamen povis partopreni nur dum la unuaj tagoj kaj jam marde posttagmeze devis forveturi hejmen.

Mi tamen povis sperti modelan landan Esperanto-kongreson, kiun ĉeestis proks. 250 partoprenantoj el 25 landoj, inkluzive de la vicprezidanto de UEA Stefan MacGill. La programo estis tre riĉa, ofte kelkaj programeroj samtempe. La ĉeĥan kulturon perfekte reprezentis per prezento de la teatraĵo „R.U.R. – terura sonĝo“ la studenta teatra grupo DOMA el Svitavy sub la gvido de la reĝisorino Radka Oblouková, kompletigita per du plenkreskaj esperantistoj plenumantaj la rolojn de Karel Čapek (Jan Fidel Řepa) kaj de lia amiko (Petro Chrdle). La reago estis tre pozitiva, eĉ post la prezento alparolis nin la direktoro de la Internacia Esperanto-Centro Herzberg, ĉu ni pretus prezenti iam la teatraĵon ankaŭ en Herzberg, kion la reĝisorino provizore akceptis.

Mi mem havis tie du prelegojn; dum la unua, senpere post la teatraĵo en la plej

granda salono, mi prezentis la vivon kaj verkojn de la fratoj Josef kaj Karel Čapek; dum la dua, jam en pli malgranda salono, mian eldonejon KAVA-PECH kaj ĝiajn novaĵojn. Ĝojigis min, ke la grandeco de la salono estis subtaksita kaj aŭskultis tie eĉ homoj starante.



*Dum la AMO-seminario (seminario por aktivula maturiĝo) sub la gvido de Stefan MacGill oni laboris en grupoj*

Interesa mi trovis la programeron organizitan de la itala junularo; ili dissendis al ĉiuj partoprenantoj jam anticipe inviton por la „trinkmanĝa nokto“ (kiu komenciĝis noktomeze de dimanĉo al lundo) kaj petis ilin kunporti tipajn manĝaĵojn kaj trinkaĵojn de sia lando aŭ regiono. Partoprenis ankaŭ la studentoj de la ensemblo DOMA, kiuj kunportis diversajn manĝaĵojn kaj, ĉar ili venis per aŭtobuseto, por trinki ankaŭ sufiĉe da moravia vino, pilsena biero *Prazdroj* kaj senalkohola trinkaĵo *Kofola*. Surprize, el ĉiuj ĉeĥaj specialaĵoj la plej sukcesa estis *Kofola*, kiu tre baldaŭ elĉerpiĝis.

Oni ankaŭ elektis la novan komitaton de la Itala Esperanto-Federacio kaj la unuan fojon en la historio de IEF prezidos ĝin virino, nome Michela Lipari.

*Teksto kaj fotoj Petro Chrdle*

## DUDEKA EKUMENA E-KONGRESO

En la itala urbo Trento kolektiĝis esperantistoj el 15 eŭropaj landoj por la 20-a Ekumena E-Kongreso okazinta de la 16-a ĝis la 23-a de aŭgusto 2014. La kongreso okazis en Centro Mariapoli en Cadine, apartenanta al la urbo Trento, en la ekumena centro „Movimento Focolari“ (Movado de Fajrujoj). La temo de la kongreso estis fragmento el la Letero de la Apostolo Paŭlo al Korintanoj „Ĉu Kristo estas dividita?“



*Prezidantoj de KELI kaj IKUE kun episkopo de Trento*

La kongreson partoprenis sepdeko da kristanaj esperantistoj, por kune mediti pri la bedaŭrinda disiĝo ĝis nun ekzistanta inter la kristanoj, kiuj paŝon post paŝo proksimiĝas al la sopirata unueco.

Kadre de la kongreso okazis multaj altvaloraj pelegoj, Diservoj kaj ekskursoj k.a. al surroka sanktejo de sankta Romedjo situanta en kanjono en alto de 99 metroj, al en la mondo la plej granda sonorilo en Rovereto nomata La Sonorilo de la Militfalintoj, fandita el bronzo de kanonoj de la 19 nacioj partoprenintaj la unuan mondmiliton, al la urbo Arco kaj la urbo Merano kun

juda sinagogo, katolika katedralo kaj la preĝejoj de pluaj kristanaj konfesioj. La urbo Merano nuntempe funkcias kiel turisma internacia centro. La kongresanojn venis saluti katolika episkopo de diocezo Trento Monsinjoro Luigi Bressan.



*La kongresanoj kantas kun la episkopo Monsinjoro Bressan*

Okazis ankaŭ du vesperaj kulturaj programoj: Danca spektaklo kun la grupo „Brainstorm“ kaj muzika spektaklo kun la ensemblo „Il Tamburo del Sole“. Kompreneble ne mankis vizito de historie tre grava urbo Trento (Tridento), en kiu okazis Koncilio de Trento (Tridenta Koncilio 1545-1563), klopodanta reunuigi kristanajn ekleziojn post la protestanta reformacio. En la urbo oni vizitis Ekumenan Centron, la katedralon de sankta Vigilio, en kiu estis solene inaŭgurita la koncilio kaj la preĝejon de sankta Maria Majora, en kiu okazis pluaj konciliaj sesioj. En la franciskana preĝejo de sankta Laŭrenco okazis kongresa evangeliana Diservo. La katolikaj Sanktaj Mesoj okazis ĉiutage en la katolika kapelo de la Centro Mariapoli, do en la kongresloko.

Dum la tuta kongresa semajno regis frateca medio sen kiu ajn malagrablo aŭ konflikto, do vere de Dio benita. Dankon por ĝi al la oferemaj aranĝintoj.

*Miloslav Šváček*

## Impresoj el la Ekumena E-kongreso en Italio

Komuna kongreso de KELI kaj IKUE okazis en Centro Mariapoli de Chiara Lubich en Cadine apud Trento la 16-23 de aŭgusto 2014. Inter 69 partoprenantoj el 15 landoj (AT, BE, CH, CZ, DE, EE, FR, HR, HU, IT, NL, PL, RO, SE kaj SK) estis ankaŭ infanoj. Ĉeĥan Respublikon reprezentis Miloslav Šváček, Pavel Polnický, Václav Pospíšil, Petr Chrdle kaj aŭtoro de la artikolo.

Zorgo de gesamideanoj de Esperantista Klubo en Trento, precipe Norma Cescotti, Giovanni Daminelli, Pierluigi Svaldi kaj Carlo Sarandrea, laborantoj de la centro, pastroj Bernhard Eichkorn, Albrecht Kronenberger kaj pastoro Wolfram Rohloff kaj muzikisto Stefan Lepping kune kun entuziasmo de ĉiuj kreis etoson de amikeco kaj interkompreno.



Interesaj estis filmo pri Chiara Lubich (1920-2008), fondantino de „Movado de Fajrujoj“ (Focolari), prelegoj pri Koncilio de Trento (1545-1563), kies celo estis plibonigo de rilatoj inter katolikoj kaj nekatolikoj (Norma C. Cescotti, Giovanni Daminelli), Přemysl

Pitter, ĉeĥa esperantisto, savanto de judoj kaj germanoj dum la dua mondmilito (Petr Chrdle) kaj urbo Coventry (Siegfried Krüger).



Katolikaj kaj ekumenaj diservoj, komunaj kantadoj laŭ kantareto Adoru, prelegoj kaj ekskursoj en norditalaj urboj Rovereto, Trento kaj Merano donis al la partoprenantoj okazon amuziĝi, sed ankaŭ serioze ekpensi pri la kongresa temo, demando „Ĉu Kristo estas dividita?“ (1 Kor 1, 13). La kongreso donis klaran respondon, ke ne Kristo, nur homoj ankoraŭ estas dividitaj. Jarkunvenoj de KELI kaj IKUE rezultis en plano aranĝi venontan ekumenan kongreson en Strasburgo.

*Oldřich Arnošt Fischer*



*fotoj de O.A. Fischer kaj M. Šváček*

# La tradicia E-tago en Pardubice

La 18-an Esperanto-tagon en Pardubice partoprenis 60 gesamideanoj el 20 lokoj de nia lando. Ĝi okazis la 14-an de junio 2014 en Integrita centro KOSATEC. La partoprenantoj kun intereso aŭskultis 25-personan kanthoron "Návrat" (traduk. Reveno), kiu sukcese kantis kvarvoĉe ok kantojn el kelkaj ĝenroj.



Preskaŭ la tuta programo realiĝis nekutime en la ĉeĥa lingvo, ĉar ni invitis pli multajn neesperantistojn, por ke ili ekkonu ion pri Esperanto, kiel ĝi sonas kaj kiel oni povas utiligi ĝin en la mondo.

S-ano Petr Chrdle projekciis la plej interesajn travivaĵojn el siaj vojaĝoj tra Universalaj Esperanto-kongresoj. Li elektis por ni fotojn preskaŭ el ĉiuj kontinentoj, do ni per Esperanto „traflugis la mondon“.

Zdenka Novotná surprizis la ĉeestantojn per ĉarma prezento de sia hundineto kaj ni ĉiuj ne povis kredi, ke tiu ĉi besteto plenumas ordonojn nur en Esperanto, ĝi ordigas la ludilojn, eĉ scipovas kalkuli. (Ekzemple tri oble du estas – la hundeto sesfoje bojis).



La direktorino de la Integrita centro Kosatec gvidis nin tra la tuta areo kaj konatigis nin kun ĝia agado kaj problemoj. En tiu ĉi konstruaĵo estas laborejoj, kie la handikapuloj lernas produkti diversajn aĵojn ekzemple ceramikajn aŭ diversajn metiojn kiel esti lignaĵisto, ripari vestaĵon, kuiri kaj zorgi pri mastrumo, sed ankaŭ zorgas pri ili masaĝisto, mem handikapulo.



Post la tagmanĝo ni estis informitaj pri interesaĵoj el la vivo de verkisto Karel Čapek kaj pri problemoj kun la traduko de la libro „Maskerado ĉirkaŭ morto“.

Se ne estus Esperanto, ĉeĥoj neniam povus scii pri la historieto, kiel Tivadar Soros superruzis gestapon. Ankaŭ la nova libreto pri la vivo kaj verko de la unua ĉeĥa esperantisto František Vladimír Lorenc estas tre interesa.

Kvído Janík rakontis pri sia vojaĝo tra Vjetnamo kaj Kamboĝo. En tiuj por ni malproksimaj landoj ankaŭ troviĝas esperantistoj.



Sed proksimiĝis tempo de la lasta programero, kiam la reprezentantoj de la Esperanto-kluboj volis rakonti, kiuj novaĵoj okazis en iliaj kluboj. Ĝi devis esti mallongigita, ĉar la posedanto de Kosatec volis jam la salonon ordigi kaj fermi. Do, akordionisto adiaŭis la partoprenantojn per kelkaj konataj kantoj sur la benketo antaŭ la salono, ke ili povu gaje ekpaŝi al siaj hejmoj.

*Lenka Angelová*

## LEGOLIBRETO IV

Ĝus aperis en formato PDF ĉe la retejo [www.esperanto.wz.cz](http://www.esperanto.wz.cz) sub la nomo de Jindřiška Drahotová. Tie vi trovos ankaŭ unuajn tri volumojn kun artikoloj kaj rakontoj, originalaj kaj tradukitaj.

## Aŭtuno forpasas...

La 40-a seminario en Ĉeĥa paradizo forpasis... Ĝi okazis la de 8-a ĝis 14-a septembro 2014 en familia etoso.

Antaŭtagmeze la lernado konsistis el konversacio kaj riĉigado de vortprovizo.

Pri la UKo en Bonaero venis informi nin geedzoj Dvořák, ili montris sian amatoran filmon, kaj rakontis pri sinjorino Voldan, kiu profesie reprezentas ĉeĥan kulturon en Argentino. La geedzoj vizitis ŝin por kompletigi verkon pri Otokar Březina.

Pri Andreo Cseh kaj pri la libro de Ed Borsboom „Vivo de Andreo Cseh“ (tradukita en la ĉeĥan lingvon) prelegis Jindřiška Drahotová.

Ŝatantoj de ludo „Risko“ sur paĝoj de edukado.net ĉiutage entuziasme flosis en interreto. Jarka Malá trovis gravan eraron de gugla tradukilo: La vorton „Esperanto“ la guglo obstine tradukis: „angličtina“. Ni intervenis rete kaj post du tagoj jam la tradukoj estis ĝustaj, tamen indas la tradukilon kontroli.

Max Kašparů rakontis pri kandelo kaj diskutigis nin pri lia artikolo „Eŭropo kaj krizo de lampoj“.

Ni korektis la tradukon de la libro „Vivo kaj Esperanto“ de Vladimír Samodaj, kiu baldaŭ aperos sur retejo [www.bezvydavatele.cz](http://www.bezvydavatele.cz) kun titolo: Paměti ukrajinského Rusa, arabisty a esperantisty, Vladimíra Samodaje“.

Mirka Ascherová rakontis pri vizito de Meksikio kaj Kvído Janík de Bonaero.

En la mondo furoras infana ludo kun gumaj cirklaĵoj fadenoj. Venis knabino montri al ni kiel ludi.

La 41-a seminario okazos printempe je la 20-a de aprilo 2015. Jam nun vi povas aliĝi.

*Jindřiška Drahotová*

## Esperantistoj vizite en la senato

Laŭ invito de senatano D-ro Miloš Vystrčil esperantistoj vizitis senaton de parlamento de Ĉeĥa Respubliko en Prago. La renkonto okazis la 17-an de junio 2014 antaŭtagmeze. Pro rekonstruo de la aŭtovojo D1 la grupo venis iom malfrue al la senato, kiu rezidas en Valdštejn-palaco, proksime de la metroa stacio Malostranská (Malgrandkvartala).

Post enirformalaĵoj la grupon transprenis ĉiĉeronino, kiu priskribis la personecon de nobelo Albreĥto de Valdštejn. Origine sensignifa kaj malriĉa membro de la bohema nobelaro, li per avantaĝaj edziĝoj kaj aĉetoj akiris grandan havaĵon kaj per siaj kapabloj signifan postenon en la imperiestra kortego. Konstruadon de la Valdštejn-palaco, kiu devis konkurenci kun la Praga Kastelo, partoprenis gravaj arĥitektoj, artistoj kaj metiistoj. La palaca komplekso estis konstruata en la jaroj 1623 - 1634, surloke de Trčka-palaco kun tri grandaj ĝardenoj, brikfarejo kaj 23 domoj en proksimeco de Malgrandkvartala placo, tiama centro de Prago.



*Senatanino Daniela Filipiová kaj senatano Miloš Vystrčil ĉe amika interŝanĝo de opinioj kun esperantistoj*

Sekvis trarigardo de la senato ĉiĉeronata de senatano D-ro Vystrčil, iama hetmano de la Regiono Vysočina (Montetaro). Konkize ni povas konstati, ke estis kion admiri kaj ne nur tio. Sinjoro la senatano konatigis nin kun la misio kaj agado de la senato kaj en diskuto, tempe nelimigita, ĉiu povis demandi pri la agado de la sinjoro senatano koncentrita al la Regiono Vysočina en la sfero de teritoria disvolviĝo, vivmedio, edukado, kulturo, disvolviĝo de la kamparo, publika administrado kaj rilataj problemoj. Aŭtorojn de tiu ĉi artikolo ĝojigis subteno de la sinjoro senatano ĉe eldono de la libro de Otokar Březina „Moje matka – Mia patrino“, kies aldono estas DVD kun virtuala vizito de memorindaĵoj de la Regiono Vysočina.

*Viktor kaj Libuše Dvořák  
fotoj de Inĝ. M. Brzek, asistanto  
de senatano D-ro M. Vystrčil*



*Komuna foto de neformala grupo Esperanto-amikoj el Moravské Budějovice kun sinjoro senatano Vystrčil kaj sinjoro senatano Kubera estas memoraĵo pri tiu agrabla renkontiĝo.*

# RENKONTIĜO KAJ KONFERENCO de IKUE

En la semajnfinaĵoj de la 12-a ĝis la 14-a de septembro 2014 okazis tradicia renkontiĝo de la IKUE-Katolika Sekcio de ĈEA nunjare en la fama pilgrimloko Svatý Kopeček u Olomouce (Sankta Monteto apud Olomouc).



*La nova prezidanto Max Kašparů*

Kadre de ĝi okazis konferenco de la IKUE-Katolika Sekcio de ĈEA kun elekto de nova komitato por plua trijara balotperiodo. Prezidanto post kvaron-jarcenta prezidantado de s-ano Miloslav Šváček iĝis Doc. ThDr. MUDr. Mgr. Max Kašparů, vicprezidanto Ing. Jan Kalný, sekretario, kasisto kaj redaktoro de Dio Benu Miloslav Šváček. Membro de la sekcia komitato estis elektita Jaroslav Chodníček. Kontrevizoroj iĝis Jiří Studený kaj Jindřich Tomíšek.

Kiel rekonon de la dudek-kvin-jara oferema prezidanteco estis al s-ano Miloslav Šváček aljuĝita titolo Honora prezidanto. Kadre de la programo okazis ekskurso al la urbo Olomouc kun vizito de la ĉefaj historiaj monumentaĵoj. Sabatan tre interesan prelegon de la novelektita sekcia prezidanto D-ro Max

Kašparů ĉeestis ankaŭ esperantistoj el E-kluboj de Olomouc kaj Přerov.



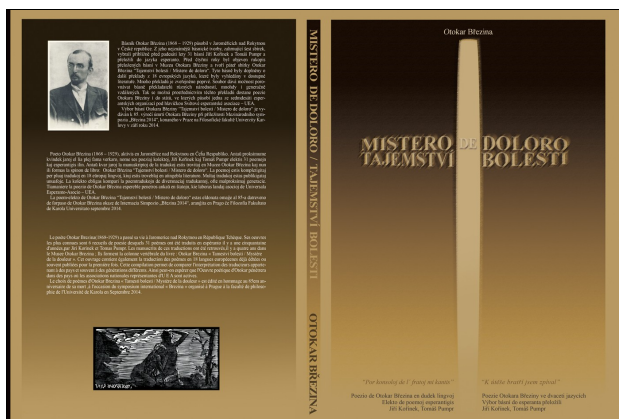
Enprogramigitaj estis ankaŭ projekciado de nunjare okazintaj Bibliaj Tagoj en Tuchoměřice apud Prago, 20-a Ekumena E-Kongreso en Trento-Cadine, Italio kaj pasintjare okazinta IKUE-kongreso en la fama pola pilgrimloko Kalwaria Zebrydowska. Mescelbrojn la partoprenantoj de la renkontiĝo ĉeestis en centro Norbertinum, en kiu la aranĝo okazis kaj en belega tuŝapuda baziliko de V. Maria. Loĝigo estis komforta, manĝoj bongustaj kaj la tuta programo tre interesa, do ĉiuj partoprenantoj adiaŭis kontentaj kaj ĝoj-atendantaj la venontjaran renkontiĝon.

*Miloslav Šváček*



# Březina en Esperanto

En la 1960-aj jaroj praga esperantistino Jaroslava Míčová (1921-1972), deveninta el Jaroměřice nad Rokytnou, kie vivis kaj mortis instruisto Václav Jebavý, en la literaturo konata kiel poeto Otokar Březina (1868-1929), petis tradukistojn Tomáš Pumpr (1906-1972) kaj Jiří Kořínek (1906-1988) prepari libron omaĝe al la 100-a datreveno de la naskiĝo de la poeto.



En la Muzeo Otokar Březina en Jaroměřice konserviĝis trideko da esperantlingvaj tradukoj kun korespondaĵoj, el kiuj ni ekscias, ke la libro estis preparita, tamen oni ne sukcesis trovi la eldoniston. Ni ekscias ankaŭ pri tio, ke Theodor Kilian (1894-1978) tradukis eseon *Konstruado en alto*, Eduard Felix (1900-1975) eseojn *Celoj* kaj *Estanteco*, Jaroslav Mařík (1913-1997) eseojn *Homaj aroj* kaj *La beleco de la mondo*. Bedaŭrinde tiujn tradukojn mem ni ne trovis. Tamen *Konstruadon en alto* eldonis esperantistoj en Třebíč en 1982 (Kilian estis honora prezidanto de ilia klubo).

Ni konsideris nia morala devo eldoni la tradukojn de Pumpr kaj Kořínek nun, en demokratio.

Tamen, por ke la libro estu interesa ankaŭ por neesperantistoj, Viktor Dvořák per detektiva esplorado eltrovis tradukojn al 18 aliaj lingvoj, ankaŭ la tradukintojn mem aŭ iliajn heredantojn. Miroslav Malovec ĉion enkomputiligis. Kroma produkto estis dek medalionoj de la tradukintoj en la ĉeĥa Vikipedio.

La nova libro estis dediĉita al la memoro de J. Míčová, sen kies iniciato la tradukoj ne estus kreitaj. Ŝi mortis post longa dolora malsanado, ne povante atingi la finon de sia strebado. En la libro estas ankaŭ rememoroj de la gefiloj de ambaŭ tradukintoj pri iliaj patroj.

La libro estis prezentita la 19-an de septembro 2014 en la internacia simpozio „Březina 2014“ pri liaj poemoj, okazinta en prelegejo de filozofia fakultato de Karola Universitato en Prago, sub aŭspicio de prof. Petr Fiala kaj senatano d-ro Miloš Vystrčil.

Miroslav Malovec kaj Viktor Dvořák tie prelegis pri tradukado de Březina en Esperanton kaj pri la ekesto de la libro. Aliaj prelegantoj dediĉis sin al analizado de la poezio de Březina, ekz. pri la simbola signifo de lago, de floroj, pri religiaj motivoj, pri korespondado kun intelektulaj amikoj k.s. Iom humura estis rakontado pri eldonado de Březina dum socialismo, ĉar la reĝimon incitis la poemaro *Mateniĝo en la okcidento*, kvankam Březina uzis ĝin metafore pri la transa vivo post la morto, ne kiel glorigon de la okcidenta kapitalismo.

La libro aperis kiel komuna eldonaĵo de Societo Otokar Březina ĉe Muzeo Otokar Březina kaj Esperanto-muzeo en Svitavy, finance kontribuis la urbo Jaroměřice nad Rokytnou kaj Klubo de Esperanto-amikoj en Svitavy. La libro kostas 400 Kč (176 paĝoj A4).  
-mm-



E-klubo „La Ponto“ invitas vin  
 al tradicia  
**ANTAŬKRISTNASKA**  
**RENKONTIĜO** (AnkRo)  
 sabate la 29-an de novembro 2014 en  
 Písek  
 ekde 10:00 - kultura matineo  
 en Urba Biblioteko  
 tagmeze - eta urbopromeno, ev. vizito  
 de aktualaj muzeaj ekspozicioj  
 ekde 13:30 - kristnaska kaj zamenhofa  
 programo  
 (en „ĉevalejo“ de la paroĥejo Písek)  
 Kaze de intereso pri partopreno bv.  
 nepre anonci vin!

Kontakto:  
 pisek@esperanto.cz  
 Pavla Dvořáková - tel. 774942424

### MIGRA EKSPOZICIO

*"Ĉu Esperanto estas morta lingvo?"*

estos prezentita inter la 6-a kaj la 24-a de oktobro en la Urba Biblioteko en Přerov (lunde ĝis vendrede 10-17h). En novembro gastigos ĝin Biblioteko de František Kožík en Uherský Brod kaj post antaŭkristnaska paŭzo dum januaro kaj februaro 2015 Urba Biblioteko en Olomouc - filio Brněnská.

## EL KLUBA VIVO

### PÍSEK

En la ĉefa turisma sezono la klubanoj gastigis pere de Pasporta Servo esperantistojn el Hungario, Hispanio kaj Germanio. La 30-an de julio okazis la 4-a kluba Ĝardena festeno, ĉi-foje sub la nomo „*Se estus Bavorov kiel Vodňany*“, en Čichtice apud Bavorov, pro nefavora veterprognozo ĉi-jare ne en ĝardeno, sed endome.



Surprograme estis diskuto pri informado pri Esperanto en amaskomunikiloj, projekciado pri Somera Esperanto-Lernejo en Nitra, kluba planado kaj tradicia frandado kaj kantado kun gitaro. La klubo plu daŭrigas projekton pri sonregistrado, kies rezultoj estos iom-post-iom diskonigitaj en interreto.

### ČESKÁ TŘEBOVÁ

La 17-an de septembro 2014 kunvenis EK Amikeco Česká Třebová unuafoje post la ferioj. La klubanoj aprezis informŝrankon en la urbo kaj „anĝelojn“, kiuj helpas maljunulojn sen komputilo. Kolektado de uzitaj poŝtmarkoj servos por karitataj celoj. Por la 27-a de decembro 2014 la klubo planas Esperanto-Silvestron. Novaj membroj el iama EK Žamberk verkos artikolon pri fondo de sia klubo antaŭ kvindek jaroj.

S-ino Pištorová vivas jam la duan jaron en pensiulejo, kien alvenas al ŝi ankaŭ esperantlingvaj poŝtaĵoj. La ceteraj pensiuloj demandis pri Esperanto kaj flegistino proponis, ke la gimnastiko okazu sub esperantlingvaj vortoj:

Unu du, mia ŝu', tri kvar kvin, serĉu min!



## Solenaĵo de falanta foliaro en Strž

(pri la 8-a Postferia Renkontiĝo)

Jes, por tradicia aŭtuna Esperanto-renkontiĝo ne estas pli taŭga loko ol naturo, kiu tre bone scias senĉese surprizi nin – ĉi-foje nun en la urbo Dobříš. Nia malgranda, sed malhezita grupo el kvar regionoj de la lando - paŝo al paŝo - grupiĝis antaŭ la stacidomo, restoracio „Na Prachandě“ la 20-an de septembro 2014. Kiel altmaro kaj basmaro ni ĉiuj akceptis somosojn aŭ akceptitajn aŭ pardonpetantajn konfirmojn, finfine nia dekmembra grupo – post trarigardo de la kastelo kaj ties ĝardenoj, forgesita kastelo Vargaĉ en Dobříš kaj tombo de la verkisto Jan Drda – sidiĝis en restoracio, manĝis kaj faris prezenton de novaĵoj el nia loka movado. La plej sukcesa estis Viktor Dvořák, kiu post kelkaj jaroj de informserĉado ĵus eldonis belegan grandformatan libron dediĉitan al tradukoj de poemoj de Otokar Březina, „*Mistero de doloro*“ – ankaŭ Viktor tre bone ekkonis tiun misteron, kiam li serĉis ĉiujn informojn tutmonde, por ke li povu eldoni la verkon.

Post la tagmanĝo ni translokiĝis al la Muzeo de Karel Čapek en Strž (*legu Strž*), en kies ĝardeno influis nin ĉarma naturo kun ĉiuj imageblaj koloroj de aŭtuno kiel kuliso de ĵaza koncerto por inaŭguro de ekspozicio de aŭtoroj Jaroslav Dostál (pentristo, bofilo de Josef Čapek) kaj Michael Stránský (skulptisto). (Vidu <http://www.capek-karel-pamatnik.cz/index.asp>). Dum 2 horoj la ĝardeno en Strž pleniĝis per cent homoj, do ankaŭ ni esperantistoj. Ni aŭskultis muzikon, prelegojn kaj ĝuste

antaŭ la ŝtormo, kiu akompanis nin en la faman Čapek-domon, ni ekvidis naturan teatraĵon: en parko forfaladis „flava foliaro“ el betuloj, kvazaŭ saluto el ĉielo... Pro tio la aranĝo estas nomata „Solenaĵo de falanta foliaro“. Margit Turková proponis al ĉiuj kukon kaj la domposedantoj pretigis por ni kafon. Ni bone ĝuis etoson de la loko kaj baldaŭ nia grupo dividiĝis je elirantoj kaj aliaj, kiuj ankoraŭ atendis surprizon de Margit, gvidanto kaj la jubileanto. Ni devis translokiĝi al alia parto de la regiono kaj ni atingis la Fabelan Mondon ĉe Vítězslava Klimtová en Pičín. Loko de fabeloj, koboldoj, feinoj, drakoj kaj aliaj ĉarmaj figuroj.



Vere surprizitaj vizitantoj interparolis kun la verkistino kaj pentristino Klimtová, interŝanĝis librojn (la unua titolo „*Mistero de doloro*“ restis ĉe ŝi). Poste ni akompanis la „pragan“ branĉon en buson kaj nia jam malgranda grupo vizitis loĝlokon de Margit por soleni ŝian vivjubileon. Laŭ dankemaj reagoj en reto tiel amike ĉiuj dankas al la jubileantino por la belega tago, splenda programo, kiu restos en iliaj animoj longe rememoritaj.

Jaroslava Malá  
Esperanto-Klubo „La Ponto“ Písek

## Konferenco de fervojistoj

Inter la 7-a kaj 9-a de novembro 2014 okazos en Chodov (36 km okcidente de Karlovy Vary) konferenco de la ĉeĥa sekcio de IFEF, kiun partoprenos ankaŭ estraranoj de IFEF. Konferencejo estos en la restoracio Nautilus, Chodov, Poděbradova 355 (matenmanĝo 70 Kč, tagmanĝo kaj vespermanĝo 150 Kč), tranoktejo Dana, strato U koupaliště 809 (300 Kč/nokto).

### Programo

#### Vendredo 7. 11. 2014

- 16-17 h – akceptado de la partoprenantoj (en la teretaĝo de la tranoktejo Dana)
- 18 h - vespermanĝo
- 19 h – inaŭguro de la konferenco, 1-a parto

#### Sabato 8. 11. 2014

- 7 h – matinmanĝo
- 8.59 h – forveturo trajne al Kraslice
- 10.30 h – vizito de Muzeo de fervojo en Kraslice
- 13.30 h – tagmanĝo (en restoracio de Kraslice)
- 15.51 h – forveturo trajne al Chodov
- 18 h - vespermanĝo
- 19 h - traktado de la konferenco, 2-a parto

#### Dimanĉo 9. 11. 2014

- 8 h - matinmanĝo
- 9 h - traktado de la konferenco, 3-a parto, fermo de la konferenco
- 13 h - tagmanĝo

Aliĝilojn akceptas  
[annaabelovska@seznam.cz](mailto:annaabelovska@seznam.cz)

## Mediterranea Esperanto-Semajno 2015

**7-a de Marto ĝis 14-a de Marto 2015**  
**Restadejo Val d'Esquière – Les Issambres – Francio (Lazura Marbordo)**

Aliĝoj ĝis la 1-an de decembro 2014, poste nur se estos loko.

Aliĝkotizo: 60 eŭroj (familia aliĝkotizo: 100 eŭroj)

### INFORMOJ KAJ ALIĜOJ :

**Monique Prezioso**, 92 allée des Harkis, FR 83700 Saint-Raphaël, Francio  
[prezmoni@hotmail.com](mailto:prezmoni@hotmail.com) - tel. 0033 (0)4 94 83 06 88

**Christine Graissaguel**, Les Iles d'Or, rue du Progrès, FR 83600 Fréjus  
[kris\\_grai@hotmail.fr](mailto:kris_grai@hotmail.fr) - tel. 0033(0)4 94 95 66 18

## UK 2016 en Nitra

La 101-a Universala kongreso de Esperanto okazos en Slovakio en la urbo Nitra. Koran gratulon al ĉiuj, kiuj, helpis al tiu bela ideo. Do rapide lernu Esperanton, la plej proksima ebleco estas IEL 2014 en la kastelo Bartošovice.

### La tria Internacia Esperanto-Lernejo en la kastelo Bartošovice

de 31.10.2014 ĝis 2.11.2014

<http://verdastacio.wix.com/lernejo>

**Instruas Magdalena Feifičová kaj Stano Marček**

## Unua Esperanto-monumento

*Antaŭ 100 jaroj en la kongreso de Aŭstriaj esperantistoj estis senŝuligita Esperanto-monumento en Františkovy Lázně (Franzensbad), kiun bedaŭrinde dum la dua mondmilito likvidis nazioj. La Kvara Tutaŭstra Esperanto-Kongreso okazis de la 31-a de majo ĝis la 3-a de junio 1914 kun 300 ĉeestantoj. La dimanĉan senŝuligon de la monumento priskribis s-ro Hell en gazeto La Marto (julio 1914) jene:*



*el Vikipedio*

Je la 11-a okazis la festena dekovro de la esperanta monumento, la unua de la mondo, starigita per la klopodoj de S-ro Hechtl en Franzensbad kaj per la kunhelpo de la kurac-urbo Franzensbad.

Alveninte en la parkon, ni vidis ĉirkaŭ la monumento grandan publikon. Sur la rezervita loko staris anoj de la urb-estraro, kuracistoj, oficiroj, delegitoj de la pafista societo, de la fajrobrigado kaj multaj honoraj gastoj. Feste vestitaj, belaj junaj sinjorinoj staris en rondo, funkciantaj kiel dekovrantinoj de la monumento. La kurac-orkestro ludante festhimnon malfermis la ceremonion.

Post germana parolado S-ro Hechtl donis la signon por dekovro. La kovro falis – en tiu ĉi momento tra la aero de la silenta kuracurbo ektondis la vivu-, vivu-, vivu-vokoj de la esperantistaro.

Miron oni povis vidi sur ĉiuj mienoj, ĝojon kaj la feliĉon, ke oni povas esti atestanto de ĉi tiu grandioza manifestado.

Estis kantata la "Espero" (tre malbone).

Sekvis parolado de la urbestro S-ro Loimann, germanlingve, kiu diris, ke la urbo volonte prenas la monumenton en sian posedon, promesante flegi ĝin, ornamigi ĝin per floroj kaj ŝirmi ĝin en eternaj tempoj. Post virhora kantado de festhimno kaj vir-kvarteta prezentado de kelkaj Esperanto-kantoj parolis S-ro Glück. Poste parolis S-ro D-ro Rácz el Kövesd por la hungaroj, Neubert por Germanujo, kapitano Engel por la i. k. r. ministerio pri militaj aferoj, profesoro Kamaryt por la ĉeĥoj, D-ro Ghez por la italoj, Rudnicki por la poloj, Hell por Egerlando kaj german-bohema land-ligo, D-ro Dietl por Stirio, S-ro Steier por la Esperanto-Instituto en Leipzig, S-ro Steinhauer, Wien, laŭtlegis de D-ro Engler verkitan poeziaĵon, salutantan la feston en nomo de la Junularo.

Preskaŭ ĉiuj de la parolintoj ornamis la monumenton per belaj laŭrogirlandoj, portantaj sur la banto dediĉvortojn.

La monumento, kies aŭtoro estas la eminenta juna skulptartisto S-ro Wilfert jun. el Eger, staras en unu el la plej belaj kaj multe vizitataj partoj de la kuracurba parko, kaj havas eĉ de malproksime tre bonan aspekton. Je la unua okazis fest-banketo en la konversacia salono. Pli ol 120 gesinjoroj partoprenis.

Multe da tosto, paroladoj seriozaj kaj humoraĵaj krom la orkestro plibeligis la fest banketon.

Unualoke tosto al la sano de nia imperiestro, tiam oni tostis la gastojn, la urbestaron, la komitaton, S-ron Hechtl, la belajn virinojn ktp. La alvenintaj 32 telegramoj estis laŭtlegetaj.

Post la festtagmanĝo la ĉeestintoj estis fotografitaj antaŭ la teraso de la kurac-domo.

*Hell*

## Akvoko de la UEA-ĉefdelegito por Ĉeĥio

**La Universala Esperanto-Asocio (UEA) laboras en pluraj kampoj kaj ofertas al la membroj utilajn servojn. Jen:**

- UEA eldonas la revuojn Esperanto kaj Kontakto (TEJO), Jarlibron, librojn;
- En **Interreto** UEA ofertas plurajn servojn sub **www.uea.org**: informoj, regularoj, libro-servo, retaj Gazetaraj Komunikoj, diskutlisto;
- UEA organizas ĉiujare **Universalan Kongreson** kaj aliajn konferencojn;
- UEA **kunlaboras kun gravaj organizoj**: Unuiĝintaj Nacioj, Unesko, UNICEF, Konsilio de Eŭropo; Internacia Organizo por Normigo (ISO), Eŭropa Unio, Eŭropa Lingva Konsilio;
- En **kulturo kaj edukado** UEA celas altiĝi la lingvan nivelon kaj kontribui al internacia kultura interŝanĝo per belartaj konkursoj, internaciaj ekzamenoj, kongresa universitato, seminarioj, koresponda servo;
- Ĉirkaŭ 1500 **delegitoj** en centoj da landoj proponas personajn servojn: turisma informado, helpo dum vojaĝoj, respondoj al fakaj demandoj, konsiloj pri teknikaj problemoj.

Fariĝu ankaŭ vi membro de tiu grava tutmonda organizaĵo. Kaj se vi jam estas membro, sed ne delegito, pripensu la eblon fariĝi delegito aŭ fakdelegito de UEA.

|        | <b>Kotiztabelo de UEA por 2015 (en Kč)</b>                                                                                                                                              | <b>Kotizoj</b> |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| MG     | Individua Membro kun <i>Gvidlibro</i> tra la Esperanto-movado plus la revuo Esperanto rete.                                                                                             | 190            |
| MJ(-T) | Individua Membro kun <i>Jarlibro</i> (kaj ĝis inkl. 29 jaroj membro en TEJO kun <i>Kontakto</i> sen plia abonpago): rajto je rabatoj por la servoj de UEA plus la revuo Esperanto rete. | 480            |
| MA(-T) | Individua Membro-Abonanto kiel MJ(-T) plus ricevado de la presita versio de la revuo <i>Esperanto</i>                                                                                   | 1200           |
| SZ     | Kotizo por Societo Zamenhof, aparta societo por financaj apogantoj de UEA (ne inkluzivas membrecon en UEA!) La minimuma kotizo estas duoblo de MA, oni povas pagi pli.                  | min<br>2400    |
| PT     | Patrono de TEJO pagas trioble la kotizojn de MJ kaj ricevas la revuon <i>Kontakto</i> kaj aliajn eldonaĵojn de TEJO; ne inkluzivas membrecon!                                           | 1440           |
| SA     | Abono al <i>Esperanto</i> , sen membreco en UEA.                                                                                                                                        | 765            |
| KTO    | Abono al <i>Kontakto</i> , sen membreco en UEA/TEJO kun parto <i>TEJO-tutmonde</i>                                                                                                      | 460            |

Pli da detaloj vi ricevos ĉe la UEA-ĉefdelegito por Ĉeĥio: Petro Chrdle, Anglická 878, 252 29 Dobřichovice, chrdle@kava-pech.cz

*Mi ŝatus doni al vi personan rekomendon pri aranĝo, okazanta plurajn jardekojn vere tre proksime al Ĉeĥio kaj tamen ĝis nun preskaŭ ne malkovrita de ĉeĥaj esperantistoj. Kiel tio eblas?*

## **BONVENON AL INTERNACIA ESPERANTO-FERIADO EN SILEZIO!**

La aranĝo (ĉi-jare jam la 47-a!) estas organizata de Silezia Esperanto-Asocio (kun sidejo en Vroclavo) kaj la lastajn 7 jarojn ĝi okazas en ĉarma banloko Szczawno Zdrój, la urba parto de Walbrzych, situanta nurajn 20 kilometrojn norde de la ĉeĥa landlimo (de la trapasejo Meziměstí en la distrikto Náchod). Sendube la banloko mem indas la viziton (eĉ ne ligo al Esperanto), same kiel ampleksa impona kastelo Książ, troviĝanta norde de Walbrzych.

La aranĝon mi kun mia edzo Vladimír partoprenis nur ekskurse por unu tago, ĉar koincide inter la 2-a kaj la 10-a de aŭgusto, kiam la renkontiĝo okazis, ni feriiis tre proksime en Ĉeĥio, kadre de la teatrofestivalo "Jiráskův Hronov".

Simpatian ĉeforganizantinon Teresa Pomorska, prezidantinon de Silezia Esperanto-Asocio, ni jam persone konis el nia aranĝo "Sabla Printempo", kiun ŝi partoprenis en Písek en 2010, tial ni des pli ĝojis la revidon.

Loĝado kaj programo okazis en agrabla trankvila hoteleto JOANNA. Antaŭtagmeze realiĝis diversgrada lingvoinstruado, posttagmeze ekskursoj al la ĉirkaŭa naturo aŭ kulturaj memorindaĵoj kaj vespere prelegoj (ekz. de Roman Dobrzynski pri "Bona Espero" kaj pri Nepalo kaj de Teresa Nemere pri la voja-

ĝanto Tibor Sekelj), kantado, dancado, societaj ludoj k.a. La aranĝon partoprenis trideko da esperantistoj el 8 landoj kaj eĉ dum nia mallonga vizito ni spertis, ke regis inter ili senĝena familia etoso. La pola organizantoj nur vekonstatis, ke ĉeĥoj-najbaroj tute mankas, kio certe domaĝas. Jen kial mi ekhavis la ideon skribi tiun ĉi artikolon, por informi vin kaj doni nian personan rekomendon pri kvalita kaj finance akceptebla aranĝo, kiun certe indas partopreni! Pliaj informoj pri IEF troviĝas en

[http://esperanto.wroclaw.pl/feriado/feriado\\_2014.htm](http://esperanto.wroclaw.pl/feriado/feriado_2014.htm).

Pli pri aktivecoj de Silezia Esperanto-Asocio kun sidejo en Vroclavo eblas legi en <http://vroclavo.republika.pl/>.

Interesitoj pri vizito kaj kunlaboro estas bonvenaj! La retkontakto estas [vroclavo@poczta.onet.pl](mailto:vroclavo@poczta.onet.pl).

Ni adiaŭis kun Teresa kaj la ceteraj kun la instigo konkrete aktivigi niajn reciprokajn rilatojn. Ni esperas, ke vroclavanoj akceptos nian inviton al Svitavy aŭ alia aranĝo organizata kadre de ĈEA. Same vi estas bonvenaj en la najbara Silezio, ĉu en bela Vroclavo, ĉu dum la sekva IEF en Szczawno Zdrój!

*Pavla Dvořáková*



*Teresa Pomorska kun Vladimír Dvořák*

# KOMENIUS - ZAMENHOF

## La Vojo al Harmonio

*Jaroslav Karhan (daŭrigo)*

Ĉiu homo, kiu el anaro de la parolantoj kaj revantoj transiras al la anaro de efektivigantoj, fariĝas per tio 'homarano'».

Ekde 1905 okazadis ĉiujare la Universalaj Kongresoj de Esperanto (UKE) en plej variaj mondpartoj. Zamenhof ĉiam estis en ili la gvida personulo en la prezidantaro kaj per la solenaj paroladoj malfermadis ilin...

Dum la UKE en 1912, okazinta en la pola urbo Krakovo, li surprizis la ĉeestantojn: li rezignis je la gvida rolo en la movado por la internacia lingvo Esperanto. Li faris tion nur tial, por ke li povu pli koncentrigi siajn fortojn por realigado de sia koncepto religia. Li pliperfektigis sian projekton de homaranismo kaj – en nova formo – denove ĝin eldonis en 1923.

Dum la UKE en 1914 li intencis fondi memstaran sekcion de esperantistoj-adeptoj de homaranismo. Tiuj ĉi povus eĉ plue resti anoj de siaj religioj, aldonus al sia kredo nur aldonon «homarano», por pruvi, ke ili konfesas siajn religiojn laŭ universalaj principoj de homaranismo. Ekzemple: kristano-homarano, judo-homarano, budhano-homarano k.s. Se ili ne estus anoj de iu religio, ili esprimadus sian religian konvinkon nur per la esprimo «homarano».

Sed kia tragedio ekestis! Zamenhof vojaĝis de Varsovio al franca ĉefurbo Parizo, kie la kongreso devis okazi, kiam – la 26-an de julio, jubilea tago de publikigo de Esperanto – eksplodis la 1-a mondmilito. Zamenhof, ekscitita,

dum grandaj trafikaj malfacilaĵoj, revenis – tra Svedio – en Varsovion.

Fino de amikiĝado de nacioj! La idealo de homa frateco brutale malhonorigita. Anstataŭ reciproka interkompreniĝado – malamo! Ĉu por ĉiam? Ne eble! Konsternita, malsana korpe kaj eĉ spirite, Zamenhof vivis en Varsovio. En ĝia proksimeco furiozis milito...

Li ege suferis pro tio. Li ne plu povis korespondadi kun siaj eksterlandaj amikoj, kiujn li tiom havis en la tuta mondo. Kiel ili vivis? La silentado turmentis lin, nervoj malfortiĝadis... Deprimiĝo kaj diversaj streĉoj ege malplibonigis lian gravan kormalsanon.

Li primeditadis kaj prilaboradis pluajn konceptojn por plibonigo de aferoj homaj post la milito, por ke ĝiaj teruraĵoj neniam plu ripetiĝu. Kromalie li skribis eĉ alvokon al diplomatoj kun deziro, ke ĝi estu publikigita tuj post la milito. Fakte ĝi aperis en kelkaj Esperantogazetoj en j. 1915. Jen ĝiaj ĉefaj ideoj:

«Sinjoroj diplomatoj! Post la terura, ekstrema milito, kiu starigis la homaron pli malalten ol la sovaĝaj bestoj, Eŭropo atendas de vi pacon. Ĝi atendas ne kelktempan interpaciĝon, sed pacon konstantan, kiu sola konvenas al civilizita homa raso.

Memoru, ke la sola rimedo, por atingi tian pacon estas: forigi unu fojon por ĉiam la **ĉefan kaŭzon** de militoj, la barbaran restaĵon de la antikva, antaŭ-civilizita tempo, **la regadon de unuj gentoj super aliaj gentoj**. Plej bone estus, se anstataŭ diversaj grandaj kaj malgrandaj eŭropaj regnoj ni havus proporcie kaj geografie aranĝitajn «Unuigitajn Ŝtatojn de Eŭropo»...

*(daŭrigota)*

Jaroslav Vrchlický  
**RABBAT TANIT**

Mi eliris dum bela, somera posttagmezo el la koridoroj de l' monaĥejo de Svatá Hora ĉe Příbram.\*)

Mi rigardis kvazaŭ mirindaĵon en la freŝa naturo, kaj mi sentis en tiu ĉi momento grandan bonfaron, tian, kia estas al okulo kaj al animo la verdeco de arboj kaj de herboj; la embaraso, kiu uzurpis min en la koridoroj kaj kiu kunpremias mian gorĝon kiel fera ringo, malrapide degelis je la suno, kaj mi sentis ke denove kreskigas flugilojn mia animo.

Kaj tamen ankoraŭ en tiu ĉi momento prezentiĝis antaŭ mia vido tiuj centoj da figuroj de malseriozaj homoj superstiĉaj, kiuj, oferante cent kaj cent vaksajn korp-membrojn\*\*), serĉas helpon en la nekonataĵo kaj luliĝas per naiva iluzio de elaŭdo.

Per subita turno mi vidis min en la nacia biblioteko Pariza kaj mi staris antaŭ tiuj miloj kaj miloj da votivaj tabuloj, kiuj tien estis transportitaj por eterna memoro de la ruinoj de Kartago, kaj kiuj, dediĉitaj al la granda diino Rabbat Tanit, estas nemortemaj pruvoj de ĉiuj elaŭdoj, de miloj da petoj kaj de senfinaj preĝoj kaj oferoj. Kaj en mia spirito mi vidis la sanktejon de tiu ĉi nekonata diino kaj mi vidis amasojn da homoj egale mizeraj kaj egale tremantaj, peteg-

\*) Svatá Hora (Sankta Monto) ĉe Příbram kuŝas sur la suda parto de Prago kaj estas sankta loko de ĉeĥoj, kiel Lourdes en Francujo.

\*\*) Estas kutimo, ke ĉiu petanto oferas tiun korp-membron artefaritan el vakso, kiun ĝi havas malsana: manon, piedon, eĉ koron k. t. p. **Rimarkoj de l' tradukinto.**

antaj pri helpo kaj pri elaŭdo, - kaj mi vidis pastrojn egale avidajn je perlaboraĵo, kaj mi vidis naivecon eldonan al ruzeco, kaj malsaĝecon kronitan de lukso. Kaj mi demandis: kiom ni estas pli bonaj post jarmiloj? Kio estas al ni utila: nia klereco, nia literaturo, nia arto? Ni estas egalgradaj kun tiuj bonaj loĝintoj de Kartago; ni parolas al ni pri kunhelpo, pri spriteco, pri kompreno kaj post tio ni redonas egale milojn da donacoj votivaj al alia Rabbat Tanit, ni ĝojas kun alia ĥimero kaj kun aliaj esperoj.

Kaj mi ne aŭdis la kanton de l' birdoj en la ĉielblua azuro kaj mi ne vidis la verdecon de l' herbejoj kaj de l' arboj: antaŭ mia vido staris idolo de l' terura kartaga Rabbat Tanit, suĉinta la forton de l' homaro kaj eniginta en ĝiajn vejnojn lacecon kaj malfortecon, instruinta ĝin konstante fidi je nekonataĵo, atendi ion de l' nekonataĵo, kontentiĝi kun iluzioj, nutriĝi per superstiĉoj.

Kaj Rabbat Tanit ŝanĝis sian maskon dum la jarcentoj: hodiaŭ alia; kia estos ĝi dum jarmiloj? Sed ĝi certe ekzistos!

*El bohema tradukis:  
J. Jenyj.*

### **Nia literatura trezorejo**

*La publikigita rakonto aperis en Lingvo Internacia, 1901, p. 155, en traduko de mistera J. Jenyj kaj pruvas, kiom da literaturaĵoj troviĝas en la gazetararo de la pioniraj tempoj.*



## Esperanto en la ĉeĥa gazetaro

**Mladá Fronda Dnes** la 31-an de majo 2014 aperigis artikolon de verkisto Miloš Urban *Hovory z baru aneb proč nezavést v Unii esperanto (Interparoloj en koktelejo aŭ kial ne enkonduki en EU Esperanton)*. Kvankam la titolo unuavide apektas kontraŭ-esperanta, la aŭtoro, nun tre populara verkisto de romanoj (naks. 1967), fine de la artikolo tre subtenas la ideon kunigi EU per nia lingvo.

**Deník.cz Pardubice** la 25-an de junio 2014 publikigis artikolon: *Centru Kosatec vládlo esperanto (En la Centro Irido regis Esperanto)*. Estas tie priskribita renkontiĝo de esperantistoj el la tuta respubliko (legu p. 76-77).

**Deník.cz Mladá Boleslav** la 2-an de aŭgusto 2014 publikigis intervjuon kun Jindřiška Drahotová sub ĉeĥlingva titolo: *Esperanto je nejhodnějším komunikačním prostředkem (Esperanto estas la plej taŭga komunikilo)*. La redaktorino Petra Kuldová demandis precipe pri la ĉi-jara UK en Bonaero, pri la kongresa temo, kvanto de la partoprenantoj, pri ekskursoj en Argentino kaj fine pri regiona esperantista renkontiĝo, al kiu povas veni ankaŭ neesperantistoj.

### Josef Vojáček en Ĉeĥa Radio Brno

La 24-an de aŭgusto 2014 parolis Josef Vojáček en programo „Rendez-vous kun Marcela Antošová“. Aŭdebla ĉi tie: <http://prehovac.rozhlas.cz/audio/3193175>

### Pri Zamenhof en Juda Biblioteko

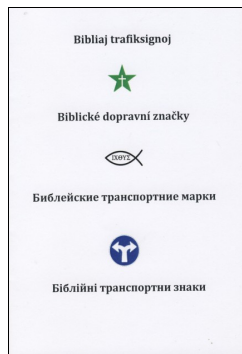
La 21-an de aŭgusto 2014 Miroslav Malovec kaj Jan Werner prelegis pri Zamenhof kiel pri grava juda persono en Juda biblioteko en Brno

### Bibliaj trafiksignoj

estas nova libreto de Max Kašparů en la lingvoj Esperanto, la ĉeĥa, rusa, ukraina. La konatajn trafiksignojn la aŭtoro aplikis al religiaj admonoj.

Ekzemple ĉe la trafiksigno *Infanoj* estas skribite: *Lasu la infanojn, kaj ne malhelpu*

*ilin veni al mi, ĉar el tiaj estas la regno de la ĉielo.* (Konata citaĵo el Mateo 19.14). Eldonis Esperantoklubo Montetaro, 393 01 Pelhřimova, [pelhrimov@esperanto.cz](mailto:pelhrimov@esperanto.cz).



### BUSEKSKURSO AL LA 100-A UNIVERSALA KONGRESO EN LILLE (FRANCIO)

AEH organizos por siaj membroj kaj nemembroj busekskurson al UK (24.7.-2.8.2014). Krom la kongresa programo vi povas ĝui posttagmezajn ekskursojn al la ĉirkaŭaj vidindaĵoj (inkl. Belgion). Unua ĉeĥlingva informilo kaj aliĝilo elŝuteblas en Aktualajoj en tiu ĉi artikolo:

[http://www.esperanto.cz/cs/aktuality/prip\\_ravuje-se-zajezd-na-100-svetovy-esperantsky-kongres-ve-francii.html](http://www.esperanto.cz/cs/aktuality/prip_ravuje-se-zajezd-na-100-svetovy-esperantsky-kongres-ve-francii.html)

Limdato por aliĝiloj estas 14.10.2014, limdato por antaŭpago estas 25.10.2014. Kontaktadreso: [ae@esperanto-eh.eu](mailto:ae@esperanto-eh.eu).

## Olga Sittauerová

(1930-2014)

La 5-an de aŭgusto forpasis **Olga Sittauerová** el Třebíč, kiu dum 60 jaroj helpis al sia edzo Pavel, organizanto de someraj Esperanto-tendaroj en Lančov. Al ŝiaj junaĝaj korespondantoj apartenis ankaŭ brazila poeto Geraldo Mattos



(forpasinta en marto), kiu dediĉis al ŝi du poemojn.

Dum la 2-a postmilita kurso de Esperanto (1947), kiun ĉe komerca akademio gvidis prof. Kilian, tri geskoltoj fondis la Skoltan Esperanto-Ligon en Třebíč. La geskoltoj estis Olga Hrubešová, Jaris Habeš kaj Pavel Sittauer. La lasta fariĝis grupestro de la Ligo. La grupo baldaŭ havis 30 membrojn. En la jaro 1952 ni organizis la 1-an Someran Esperanto-Tendaron kun instruado de Esperanto. En la jaro 1954 Olga fianĉiniĝis al la estro de Junularo kaj en la jaro 1955 ŝi naskis filineton Olga. Tiu filino kiel 13-jara en SET instruis Esperanton. En la jaro 2012 la SET festis sian 60-an jubileon. Kaj de tiu tempo la filino Olga kun siaj du gefiloj la SET-on organizas. La testamento de patrino Olga estas, ke la SET vivu kun pli da Esperanto-lernantoj. Kaj tio dependas de vi ĉiuj, karaj legantoj.

Al nia Olga tiam skribis unu Brazilano, altlerneja studento. Liaj leteroj estis vere interesaj, li skribis ne nur pri gramatiko de Esperanto, sed li estis ankaŭ poeto. Al nia Olga li dediĉis tiun ĉi poemon.

Olga,

Dolĉa mia karulino,  
Ne forgesu la poeton  
En la sorĉan vian reton  
Implikitan de destino!

Submetita de inklino,  
Li murmuris unu peton:  
Dolĉa mia karulino,  
Ne forgesu la poeton!

Jen akceptu sen obstino  
Tiun ĉi memorlibreton;  
Tamen gardu ĉi sekreton:  
Memortenu min sen fino.

Dolĉa mia karulino!  
28.8.53      Geraldo

Pli poste Geraldo Mattos fariĝis prezidanto de la Akademio de Esperanto.

En la jaro 1950 la komunista registaro likvidis skoltismon kiel nebezonatan organizacion, ĉar ĝi devenis de okcidentaj malamikoj. SEL tuj trairis al Esperanto-Klubo en Třebíč kaj fariĝis Esperanto-Junularo. Venis novaj geskoltoj. Baldaŭ ni havis pli ol 200 membrojn. En la jaro 1952 ni organizis la 1-an Someran Esperanto-Tendaron kun instruado de Esperanto. En la jaro 1954 Olga fianĉiniĝis al la estro de Junularo kaj en la jaro 1955 ŝi naskis filineton Olga. Tiu filino kiel 13-jara en SET instruis Esperanton. En la jaro 2012 la SET festis sian 60-an jubileon. Kaj de tiu tempo la filino Olga kun siaj du gefiloj la SET-on organizas. La testamento de patrino Olga estas, ke la SET vivu kun pli da Esperanto-lernantoj. Kaj tio dependas de vi ĉiuj, karaj legantoj.

*Pavel Sittauer*



*Tendaro 1953*

Jen akceptu sen obstino  
Tiun ĉi memorlibreton;  
Tamen gardu ĉi sekreton:  
Memortenu min sen fino.

Dolĉa mia karulino!  
28.8.53      Geraldo

Pli poste Geraldo Mattos fariĝis  
prezidanto de la Akademio de Esperanto.

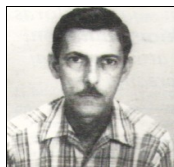
En la jaro 1950 la komunista registaro  
likvidis skoltismon kiel nebenozatan  
oraganizacian, ĉar ĝi devenis de  
okcidentaj malamikoj. SEL tuj trairis al  
Esperanto-Klubo en Třebíč kaj fariĝis  
Esperanto-Junularo. Venis novaj  
geskoltoj. Baldaŭ ni havis pli ol 200  
membrojn. En la jaro 1952 ni organizis  
la 1-an Someran Esperanto-Tendaron  
kun instruado de Esperanto. En la jaro  
1954 Olga fianĉiniĝis al la estro de  
Junularo kaj en la jaro 1955 ŝi naskis  
filineton Olga. Tiu filino kiel 13-jara en  
SET instruis Esperanton. En la jaro 2012  
la SET festis sian 60-an jubileon. Kaj de  
tiu tempo la filino Olga kun siaj du  
gefiloj la SET-on organizas. La  
testamento de patrino Olga estas, ke la  
SET-o vivu kun pli da Esperanto-  
lernantoj. Kaj tio dependas de vi ĉiuj,  
karaj legantoj.

## **Andreo Grzębowski** (1942-2014)

En Argentino dum UK mortis en sonĝo  
**Andreo Grzębowski**, fondinto de vojaĝ-  
agentejo Esperantotour en Bydgoszcz,  
kiu per Esperanto certigis servojn al  
neesperantistoj dum vojaĝoj. Honora  
membro de Pola E-Asocio.

## **Pedro Pablo Lamas Díaz** (1929-2014)

La 17-an de aŭgusto 2014 forpasis  
**Pedro Pablo Lamas Díaz** el Kubo,  
honora membro de UEA,  
organizanto Esperanto-mo-  
vado en Kubo kaj de la 75-a  
UK en Havano 1990.



## **Evaldo Pauli** (1925-2014)

Prof. Evaldo Pauli, la plej elstara Espe-  
ranto-aganto en la kampo de filozofio  
dum la lastaj jardekoj,  
forpasis la 17-an de aŭ-  
gusto en Florianópolis, la  
ĉefurbo de la brazila ŝtato  
Sankta Katarino. Li nask-  
iĝis la 24-an de februaro  
1925.



Komence de la 1980-a jaroj Pauli  
energie ekorganizis filozofian agadon en  
Esperanto. En la 68-a UK en Budapeŝto  
en 1983 li fondis Filozofian Asocion  
Tutmondan, kies prezidanto kaj ĉefa  
motoro li ĉiam restis. Samjare li lanĉis la  
filozofian revuon *Simposio*, por kies  
eldonado li starigis la Kulturajn Fondaĵojn  
Simposio. Ĝis 2007 aperis 47 numeroj.  
Sur la paĝoj de tiu revuo Pauli komencis  
grandan projekton de filozofia enciklo-  
pedio en Esperanto. Krom multaj libroj  
en la portugala, li aperigis Esperante la  
verkojn *Rekta pensado* (1984), *Pri dubo*  
*kaj certeco* (1984), *Enkonduko en la*  
*kategoriojn de Aristotelo* (1983) kaj *Mil*  
*jaroj de kristana filozofio* (1985). Li  
verkis ankaŭ la lernolibron *Baza Espe-*  
*ranto / Esperanto básico* (1985).

# KALENDARO 2014

2014-10-24/26 ĈEA-Kongreso en Prostějov

Info: [cea@esperanto.cz](mailto:cea@esperanto.cz)

2014-10-30/11-02 3-a Internacia Esperanto-Lernejo en Bartošovice

Info: [verdastacio@gmail.com](mailto:verdastacio@gmail.com)

2014-11-07/08 Brila Internacia Esperanto-Renkontiĝo en Poděbrady

<http://www.e-mental.cz/archiv/5900>

2014-11-07/09 Jarkonferenco de Ĉeĥa Fervojiŝta Esperanta Asocio en Chodov

Info: [annaabelovska@seznam.cz](mailto:annaabelovska@seznam.cz)

2014-11-13/16 Konferenco pri Aplikoj de Esperanto en Scienco kaj Tekniko (KAEST),

info: <http://kaest.ikso.net/>

2014-11-29 AnkRo Info: [pisek@esperanto.cz](mailto:pisek@esperanto.cz)

2014-12-13 Marcipana Kristnasko en Svitavy

Info: [svitavy@esperanto.cz](mailto:svitavy@esperanto.cz)

## Diplomo pro fondo de ĉeĥa Vikipedio

Ĉeĥa societo Wikimedia aljuĝis al Miroslav Malovec honoran membrecon, ĉar li fondis ĉeĥan Vikipedion per traduko el Esperanto en la jaro 2002.



## Kondolencoj

- La 16-an de septembro 2014 forpasis s-ano **Miroslav Rybáček** (86-jara), estinta membro de E-klubo Pardubice kaj nuntempe en EK Opava, patro de Mirka Kosnarová kaj Lenka Angelová.

## Boĵidar Leonov

(1941-2014)

La 24-an de julio mortis bulgara profesoro Boĵidar Leonov, prezidanto de TOLE (Tutmonda Ortodoksa Ligo Esperantista), kiu plurfoje partoprenis niajn seminariojn KAEST.

## Ni rememoras

En la jaro 1904 naskiĝis muzikisto **Vilibald Scheiber**, kiu kunlabore kun Jiří Kořínek preparis multajn operariojn prezenteblajn dum la esperantista kunvenoj; **Josef Vondroušek** esperantigis verkojn de Karel Čapek, Alois Jirásek, Jan Šmíd, Miloslav Švandrlík, Karel Schulz, Václav Havel, Karolo la Kvara k.a. **Stanislav Bubeníček** verkis romanon *Sub cirka tendo* (kiel Stan Bubeníč), **Josef Kožený** prilaboris Esperanto-gramatikon ciklostilitan en la malfacilaj 1950-aj jaroj kaj kuracisto **Josef Černý** postlasis multajn ĝis nun ne publikigitajn manuskriptojn.

En 1914 naskiĝis **František Zajíček-Haszprunár**, parolisto de Esperanto-elsendo de Ĉeĥa Radio (1962-1965), **Karel Šolc**, fondinto de la Somera Esperanto-lernejo en Doksy (1946-1957), **Karel Traxler**, aŭtoro de Jura vortaro kaj **Rudolf Horský**, estro de ĉeĥa sekcio de KELI.

En la jaro 1924 naskiĝis **Jaromír Šíkula**, botanikisto kaj **Josef Hradil**, kuracisto, aŭtoro de medicina terminaro.

## Jubileo

Aŭtune 2014 festos siajn jubileojn honoraj membroj de ĈEA:

**Jarmila Rýznarová**, senlaca prezidantino de AEH, eldonantino de AEH-informilo, de la verkaro de Stanislav Schulhof, aŭtorino de 100-jara jubileo de Esperanto en Pardubice.

**Margit Turková** iama redaktorino de Paco, kunlaborantino kun poetoj Ĉestmír Vidman, Jaroslav Krolupper, Ljubov Vondroušková.

**Jindřich Tomíšek**, prezidanto de nia iama IFEF-sekcio, redaktanto de informilo *El la fervojista mondo*.

# ĈEĤA ESPERANTO- JUNULARO AKTIVAS

(oficiala organo de ĈEJ redaktata de  
Václav Zouzalík)

Je la 11-a de septembro Praga klubo de ĈEJ komencis siajn renkontiĝadojn en nova akademio jaro. La renkontiĝo okazas ĉiu ĵaŭde po du semajnoj je la 19-a horo en la strato Ve Smečkách 25 en Prago.

Je la 16-a de septembro okazis la unua interreta kunsido de ĈEJ. Tiu ĉi "nova" formo de renkontiĝado estis elektita pro longa distanco inter estaranoj de ĈEJ.

Dum SES en Slovakio okazis neformala renkontiĝo de ĈEJ-estraro. Ni ĉefe babilis pri uzado de nia retpaĝaro, partoprenado de edukaj okazaĵoj kaj propagado de Esperanto dum neesperantaj okazaĵoj.

Václav Zouzalík dum la jaro disvastigis liberajn esperantajn verkojn en la Interreto. Li alŝutis al Vikimedia Komunejo mallongan filmon *Esperanto Geedzigas*

([https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Esperanto\\_Geedzigas.ogv](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Esperanto_Geedzigas.ogv))

kaj muzikvideaĵojn *Ĉu Vi Imagas*

([https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cxu\\_vi\\_imagas.ogv](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cxu_vi_imagas.ogv)) kaj *La Fina venk'*

([https://commons.wikimedia.org/wiki/File:La\\_fina\\_venk%27.ogv](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:La_fina_venk%27.ogv)), la unuajn du

ankaŭ al Interreta Arĥivo

(<https://archive.org/details/EsperantoGeedzigas>)

kaj

[https://archive.org/details/JohannesMueller\\_CxuViImagas](https://archive.org/details/JohannesMueller_CxuViImagas)).

La videaĵo *Ĉu Vi Imagas* iĝis Dosiero de la tago kaj je la 16-a de aprilo estis spektebla sur la ĉefpaĝo de Vikimedia Komunejo. Li ankaŭ kreis esperantajn

subtitolojn por libera filmo Sintel ([https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sintel\\_movie\\_720x306.ogv](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sintel_movie_720x306.ogv)) kaj por neoficiala propaganda videaĵo de Vikidatumoj ([https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wikidata%27s\\_World.webm](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wikidata%27s_World.webm)).

Nia longtempa membro kaj refondinto de ĈEJ Marek Blahuš je la 16-a de aŭgusto edziĝis kun sia koramikino Veronika. Ni kore gratulas kaj deziras al ili ĉion plej bonan en ilia nova vivo.

Retpaĝaro de ĈEJ troviĝas ĉe <http://cej.esperanto.cz/>

## Konferenco pri Apliko de Esperanto en Scienco kaj Tekniko (KAEST) 2014-11-13/16

okazos en la slovakia urbeto Modra-Harmonia 30 km de Bratislava. Ĉefa temo: **Arkivoj kaj bibliotekoj – kiel protekti kaj konservi nian heredaĵon.**

Jam aliĝis 56 personoj, 11 el Ĉeĥio.

**La programo konsistas el kelkaj partoj:**

- [prelegoj](#) (en du paralelaj blokoj – ĉeftemaj kaj alitemaj)
- trejnado (Vikipedio, komputila laboro, metiejoj ks.)
- fakaj diskutoj (pri certa temo)
- [vespera \(neformala\) programo](#) (vingustumado, filmo-prezento, diskutoj, ks.)
- [ekskurso](#) (laŭ interkonsento kaj mendoj)

<http://kaest.ikso.net/>

## Jak platit svazu

**Pozor, změna účtu!**

**Nyní Fio banka Svitavy**

Platit lze poštovní poukázkou A (poplatek 22 Kč do 5000 Kč) nebo převodem na účet **2800186228/2010**, **variabilní symbol** má celkem 10 míst - prvních pět je pro vaše číslo svazové legitimace (bez písmene kategorie a doplněné vpředu nulami, např. 00325). Číslo legitimace je uvedeno na štítku při expedici Starta. Dalších pět míst pro variabilní symbol podle účelu platby (viz seznam). Pokud platíte za klub (EK nebo sekci), uveďte své číslo legitimace a pošlete na emailovou adresu Vr. Hirše seznam, za koho platíte.

Seznam čísel:

(ukončení variabilního symbolu)

- 06940** členství ČES
- 06941** členství UEA
- 06942** předplatné Starta bez členství
- 06943** dary ČES a mimořádné čl. příspěvky
- 06944** poplatek UK
- 06945** kongres EEU
- 50400** komise pedagogická ILEI
- 50401** písemný kurs začátečníci
- 50402** písemný kurs pokročilí
- 50404** Paroliga kurso
- 50405** svazové zkoušky
- 50800** sekce nevidomých LIBE
- 50900** sekce zdravotníků UMEA
- 51000** sekce křesť. esp. KELI,  
vlastní b. ú. 211 768 239/0300
- 51100** sekce katol. esp. IKUE,  
vlastní b. ú. 2700247564/2010
- 51200** sekce informatiky
- 70100** komise pro tisk a inf.
- 80200** ediční fond
- 80300** propagace v tisku
- 80400** fond Tilio
- 80500** virtuální *adresa@esperanto.cz*

## Esperanto de ĉefurbo ĝis ĉiu lasta vilaĝo

La oka tridek en sabata vespero. Salonpleno rigardas projekcian ekranon. Komenciĝas la kutima kaj konata raportaĵa programo en la ĉefa televida kanalo de Rumanio TVR1. Kiel kutime, la 20-minuta programo prezentas nur unu temon: en la 27a de septembro, la temo estis Esperanto. Tiu kanalo kaj programo estas spektata en ĉiu lasta vilaĝo de la lando; tiom ampleksa diskonigo per publika komunikilo estas unika kaj unuafaĵa en la historio de la rumana movado.

La tuto fontis el postsekvoj de la OSIEK-konferenco en Braŝovo julie, iel la produktista teamo mem elektis trakti tiun temon kaj kontaktis s-inon Rodica Todor, kiu donis pliajn kontaktojn; baldaŭ la ĵurnalisto ricevis buntan dosieron da faktoj, argumentoj, kontakt-personoj kaj svarmo da retej-adresoj. La filma kaj munta procezo daŭris ĉ. du semajnojn. Aldone al vivaj intervjuoj kun deko da rumanoj – la plej konataj el tiuj gimanzia profesoro Mihai Trifoi, la prezidanto de EAR, kaj Rodica Todor, prezidantino de IFEF. Plie okazis skajpaj intervjuoj kun s-roj Sean O’Riain el Irlando (pri la kostoj de interpretado en internaciaj forumoj) kaj Ionel Oneț el Nederlando (pri la lernfaciligaj kvalitoj de Esperanto).

La raporto estis profesinivele kunmetita, registrita, kaj estas rigardebla ĉe:

[http://stiri.tvr.ro/vorbiti-esperanto--intre-ciudatenie-lingvistica-si-sistem-international-de-comunicare\\_50604.html](http://stiri.tvr.ro/vorbiti-esperanto--intre-ciudatenie-lingvistica-si-sistem-international-de-comunicare_50604.html)

*Stefan MacGill*  
*Vicprezidanto de UEA*

**Periodikum Českého  
esperantského svazu - 45. ročník**

**Redaktor: Miroslav Malovec,  
Bosonožská 15/10, 625 00 Brno,**

**starto@esperanto.cz**

**http://www.esperanto.cz/starto**

**Předplatné v Česku (bez členství ve  
svazu): 200 Kč**

**Členská evidence a změny adres:**

**p/a Vratislav Hirs, Ruprechtov 117,  
683 04 Drnovice,  
vratislav.hirs@esperanto.cz,  
tel. 517 444 117**

**Uzávěrka příštího čísla: 15.11.2014**

**Organo de Ĉeĥa Esperanto-Asocio -  
- 45-a jarkolekto**

**Abonebla ĉe UEA, ĉe niaj perantoj  
aŭ rekte ĉe nia Asocio**

**Abonprezo: 11 eŭroj, ekster Eŭropo  
13 eŭroj**

**(se aerpoŝte: + 3 eŭroj)**

**elektronika versio PDF 6 eŭroj**

**Redaktoro: Miroslav Malovec,  
Bosonožská 15/10, 625 00 Brno,**

**Ĉeĥio, starto@esperanto.cz**

**http://www.esperanto.cz/starto**

**Presis: DTP centrum, Svitavy**

**Redakto-fermo de la sekva numero:  
15.11.2014**

**ISSN 1212-009X**

**Redakto-fermoj: 1.2.; 7.5.; 15.8.; 15.11.**

## **ESPERANTO KAJ KOLEKTADO**

La 8-a ekspozicio en Esperanto-Muzeo en Svitavy estis malfermita sabate la 27-an de septembro 2014. Prezentigis en ĝi entute 15 ekspoziciantoj el tuta Ĉeĥio, Kroatio kaj Francio kaj ekspoziciaĵoj el pli ol 40 landoj en du kategorioj: „Kolektmaterialoj kun Esperanto-temo“ kaj „Kion kolektas esperantistoj“. Dum la inaŭguro salutis la partoprenantojn ankaŭ reprezentanto de Asocio de ĉeĥaj filatelistoj kaj gastoj el Aŭstrio, Nederlando kaj Slovakio. Menciindas, ke en la Tutŝtata filatela ekspozicio, paralele okazanta en la najbara Urba muzeo kaj galerio, en la nekonkursita parto estis prezentita ankaŭ ampleksa ekspoziciaĵo „Historio de Esperanto“ de Alois Jakubec el Hranice na Moravě. Pliajn informojn ni alportos en la sekva numero de Starto.

Vi estas kore bonvenaj en la Esperanto-Muzeo ankaŭ dum la tuta jaro, ĉiutage krom dimanĉo! Ni rekomendas antaŭe skribi al [svitavy@esperanto.cz](mailto:svitavy@esperanto.cz) (aŭ telefoni al Libuše Dvořáková, vidu p. 2). Pliaj informoj troveblas en

<http://muzeum.esperanto.cz>.





*Pensio Franciszek en Szczawno Zdrój, kie en 1912 restadis d-ro Zamenhof kaj kie en 2012 estis inaŭgurita memortabulo omaĝe al li*



*La 17-an de septembro 2014 kunvenis membroj de EK Amikeco en Česká Třebová*



*Pluraj partoprenantoj de la 47-a IEF en Silezio antaŭ la hotelo JOANNA*



*Sinjoro Alois Jakubec kun sia kolekto de poŝtmarkoj kun temo Esperanto*



*Partoprenantoj de inaŭguro de la filatela ekspozicio en Esperanto-Muzeo en Svitavy*



*Muzeo de fratoj Čapek en Strž*